
Raadscommissie Maatschappelijke Ontwikkeling

Portefeuillehouder: Tjitske Biersteker-Giljou

Van team: Team Jeugd

Adviseur: Arlette Booms

E-mail: a.booms@denhelder.nl

Classificatie: **Openbaar**

Kenmerk: **2020-010358**

Begrotingswijziging: **Ja**

Onderwerp: Voorstel tot het beschikbaar stellen van een bedrag van € 400.000,- voor de voorbereiding en inrichting van de wijkpunten met sociale wijkteams in alle vier de wijken

Publiekssamenvatting:

Met de vaststelling van het beleidskader Helders Sociaal Beleid heeft de gemeenteraad van Den Helder in december 2019 besloten de toegang voor alle hulp- en ondersteuning wijkgericht aan te bieden en te organiseren. Daarnaast is besloten om de omgekeerde toets als werkwijze te omarmen met maatwerk als uitgangspunt. Beide onderwerpen zijn uitgewerkt in een uitvoeringsplan dat inzicht geeft in de planning en de wijze waarop uitvoering gegeven wordt aan deze onderwerpen.

Geadviseerd besluit

1. € 460.000 beschikbaar te stellen uit de Algemene reserve om daarmee de voorbereiding en inrichting van de wijkpunten en de sociale wijkteams in 2020 te kunnen starten. Deze aan te wenden in 2020 (€ 360.000); 2021 (€ 60.000) en 2022 (€ 40.000).
 2. De hieruit voortvloeiende begrotingswijziging vast te stellen.
-

Bijlagen

1. uitvoeringsplan omgekeerd werken.docx
2. uitvoeringsplan sociale wijkteams.docx

Raadsvoorstel:

Aanleiding en context

Met de vaststelling van het beleidskader Helders Sociaal Beleid heeft de gemeenteraad van Den Helder in december 2019 besloten de toegang voor alle hulp- en ondersteuning wijkgericht aan te bieden en te organiseren. Daarnaast is besloten om de omgekeerde toets als werkwijze te omarmen met maatwerk als uitgangspunt. Beide onderwerpen zijn uitgewerkt in een uitvoeringsplan dat inzicht geeft in de planning en de wijze waarop uitvoering gegeven wordt aan deze onderwerpen. Aan de in het uitvoeringsplan sociale wijkteams uitgewerkte opzet van de sociale wijkteams zijn kosten verbonden, waarvoor aanvullende middelen nodig zijn. Omdat het uitvoeringsplan 'Omgekeerd werken in sociale wijkteams' verbonden is met het uitvoeringsplan sociale wijkteams wordt deze ter kennisname bij dit voorstel gevoegd. Het gaat immers over de manier van werken in de wijk.

Doelen en resultaten

'Iedereen doet mee' een belangrijke insteek van de gemeente, wordt concreter en gemakkelijker voor inwoners, doordat de uitvoering van de hulp en ondersteuning in het kader van de Jeugdwet, de WMO, de Participatiewet en de wet Schuldhulpverlening zoveel mogelijk in de eigen omgeving wordt gedaan in wijkpunten met sociale wijkteams. Laagdrempelige toegankelijke zorg en ondersteuning in onderlinge samenhang wordt gecombineerd met alle mogelijkheden die de wijk al biedt. Zo wordt zorg en ondersteuning en maatschappelijk perspectief gecombineerd.

De wijkteams zijn getraind in anders werken, dat wil zeggen integraal en levensbreed bekijken ze, waar nodig, de vragen of aanleidingen voor contact met de gemeente vanuit de context. Zo wordt er maatwerk gezocht binnen de mogelijkheden van de wet ofwel wat de gemeente aan beleidsvrijheid heeft.

Het doel van de uitvoeringsplannen is bereikt als de wijk een plek is waar het sociaal team onderdeel is van het vertrouwde netwerk van de bewoners bij al hun vragen en zorgen. Mensen komen er voor veel dingen Niet altijd functioneel, er zijn ook andere (ontspannende) activiteiten. Veel zaken kunnen direct worden geregeld bij je sociaal wijkteam (hulpmiddelen, aanvragen). Het team heeft de expertise en het mandaat (of weet die direct te regelen) om te doen wat nodig is. De vragen en behoeften van inwoners staan centraal. Inwoners kunnen op eenvoudige wijze de toegang vinden en begrijpen waar men recht op heeft, omdat de beleidsregels eenvoudig zijn uit te leggen. In gesprek met het sociaal wijkteam wordt gekeken of er in de geest van de wet meer maatwerk nodig is. Het sociaal team werkt met de omgekeerde toets bij aanvragen (eerst de -levensbrede-vraag, dan de regels).

Per 1 januari 2021 zijn er wijkteams actief in 4 wijken in Den Helder die zich ontwikkelen volgens bijgevoegde fasering. Vanaf 1 januari 2021 is er een 'omgekeerde integrale verordening' en wordt er in alle teams zo gewerkt. Vanaf 2022 is wijkgericht werken vanuit de gemeente een werkwijze die zich blijft ontwikkelen naar gelang de behoeften van de wijk, maar het is de standaard dat er aanwezig is wat er nodig is in de wijk en dat er op basis van interactie met de bewoners wordt bepaald waar de prioriteiten liggen, naast een altijd aanwezig basisnetwerk. Vanaf de start van deze andere werkwijze monitoren we de effecten op de ontwikkeling van de vraag, de cliënttevredenheid en de kosten. Daarmee houden we zicht op de transformatie. Op basis van de uitkomsten van de monitoring kunnen we blijven leren en de zorg en ondersteuning verbeteren om onze inwoners te versterken. Na 2022 verwachten we dat dit de standaardwerkwijze is geworden en willen we zoveel mogelijk onze budgetten wijkgericht inzetten.

Kaders en omstandigheden

De Jeugdwet, de WMO, de Participatiewet en de wet Schuldhulpverlening zijn de kaders van waaruit de gemeente werkt als het gaat om hulp, zorg en ondersteuning. Met het sociaal beleidskader geeft de gemeente Den Helder aan hoe ze de wil omgaan met de beleidsvrijheid in de uitvoering en hoe ze de verordeningen en de daar uitvloeiende beleidsregels waar mogelijk wil integreren. In het sociaal

Beleidskader (RVO19.0127) staat uitvoerig welke verordeningen verbonden worden in een geïntegreerde verordening.

Verder is de algemene subsidieverordening 2019 een kader voor het verlenen van de subsidies. Dit biedt mogelijkheden om meer te sturen op preventie.

De uitvoeringsplannen brengen vooral incidentele investeringen met zich mee waarvan we verwachten dat deze zich terugverdienen in kwaliteit en kosten.

Argumenten en alternatieven

83% van de gemeenten werkt al (met wisselend succes) met diverse vormen van integrale sociale teams die ook (ambulante) hulp verlenen. Dit maakt dat zorginstellingen en maatschappelijke organisaties in hun samenwerkingsafspraken en werkwijze ook steeds meer ingericht zijn voor gemeenten die zo'n team hebben. We sluiten nu dus aan op wat een logische, standaardwerkwijze is geworden in de keten van hulp, zorg en ondersteuning. Het kunnen afschalen voor ambulante hulp naar het wijkteam of weten dat in het wijkteam de inwoner verder terecht kan voor advies, zijn basisprincipes geworden. Uit evaluaties kunnen we leren van alle ervaring die is opgedaan bij die gemeenten die meteen op deze wijze zijn gaan werken. We kunnen het nu heel goed inrichten voor onze inwoners. Preventie is het sleutelwoord bij de inrichting en ontwikkeling. Door de 'omgekeerde werkwijze' zal de zorg en ondersteuning meer gericht zijn op de werkelijke vragen en daarmee sturen we aan op het werkelijk transformeren van ons zorg- en ondersteuningsaanbod. Het doorgroeien, zoals in de uitvoeringsplannen staat beschreven, naar echt integraal werken in de wijk biedt inwoners en gemeente veel kansen op verbinding.

Het aantal wijkpunten is een keuze. De keuze voor vier wijken, dus vier wijkpunten ligt voor de hand. Een alternatief is om de inrichting van wijkpunten uit kostenoverwegingen meer te spreiden in de tijd. Dit heeft als nadeel dat er langer verschillen in werkwijze en benadering van de bewoner bestaan. Het voordeel zou zijn dat eerst een projectleider kan worden geworven, de opleiding van de medewerkers in de tijd kan worden gespreid en de samenwerking met de partners in de wijk beter kan worden voorbereid. De kosten voor extra personeelsinzet om de transitie mogelijk te maken zouden daardoor meer gespreid kunnen worden. Het duurt dan langer voor we werkelijk anders kunnen gaan werken. Het nadeel hiervan is dat we dan langer doen over de transformatie.

Van de vier wijken is Binnen de Linie de wijk die zich het minst als eenheid manifesteert. Voor bewoners van de Oud-Den Helder zal de Maranathakerk een niet voor de hand liggend steunpunt zijn, mede gezien het feit dat de sociale wijkteams ook het pand aan de Kerkgracht kunnen benutten. Ook in andere buurten zal de Maranathakerk niet altijd als "eigen" steunpunt worden ervaren. Dat laat onverlet dat we het buurtpunt in de Maranathakerk zich een positie verwerft in de buurt. Met daarnaast het Jongerenpunt, de locatie Kerkgracht (stadhuis op Willemsoord in de toekomst) ligt het voor de hand om deze situatie vooralsnog Binnen de Linie te handhaven.

Bestuurlijke vernieuwing

Een van de speerpunten van de gemeenteraad is excellente dienstverlening. Het werken met wijkteams brengt de gemeente dicht bij de inwoners om de kwaliteit van de hulp, zorg en ondersteuning verder te brengen.

Duurzaamheid

Inwoners met maatschappelijk perspectief die zich 'gezien' voelen door hun omgeving, zullen eerder geneigd zijn (en in staat zijn) om een bijdrage te leveren aan de duurzaamheidsopgaven waar de samenleving voor staat.

Financiële consequenties

Het volgende overzicht geeft de financiële consequenties weer:

Financieel overzicht				
Volgens uitvoeringsplan benodigd:	2020	2021	2022	totaal
kosten opleidingen en inrichting	180.000	20.000		
fictiekosten personeel (bezetting garanderen)	140.000	280.000	140.000	
huur	20.000	20.000	20.000	
projectleider	90.000	90.000	90.000	
kosten activiteiten	200.000	200.000	200.000	
totaal benodigd	630.000	610.000	450.000	

Bekostiging:				
inzet vanuit budget soc innovatie:	270.000	270.000	270.000	
algemene reserve	360.000	60.000	40.000	460.000
aanvraag kadernota		280.000	140.000	
totaal dekking	630.000	610.000	450.000	

Dit betekent dus dat een beslag op de Algemene reserve van € 460.000 in totaal over de periode 2020-2022 nodig is. In de kadernota 2021-2024 wordt voor de jaren 2021 en 2022 een beroep gedaan op de benodigde middelen van € 280.000 resp. € 140.000.

Risico's van dit voorstel zijn:

- de geraamde kosten kunnen afwijken van de werkelijke bestedingen;
- de verwachting is dat deze manier van werken leidt tot een betere inzet van onze middelen; de voortgang van dit effect (investeren aan het juist en tijdig indiceren bij de start levert beter maatwerk en beperkt kosten) moet door middel van de monitoring naar voren komen.

Uitvoering en planning

In 2020 worden vier sociale wijkteams op vier wijkpunten in Den Helder ingericht die in 2022 zijn uitgegroeid tot wijkteams die volledig zijn aangesloten (zoals bedoeld in het uitvoeringsplan) op de wijk. In 2020 worden de medewerkers getraind in de omgekeerde toets en de levensbrede uitvraag. De omgekeerde verordening is het eerste kwartaal van 2021 beschikbaar.

Communicatie

We richten onze communicatie op het informeren over het sociaal wijksteunpunt in het algemeen, als onderdeel van wijkgericht werken en in het bijzonder naar de inwoners in de wijk Nieuw Den Helder en partners waarmee we samenwerken in het wijksteunpunt.

Den Helder, 3 maart 2020

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Jeroen Nobel

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, sweeping oval shape on the left and a series of vertical and horizontal strokes on the right.

secretaris
Robert Reus

A handwritten signature in black ink, featuring a large, circular loop on the left and a series of vertical and horizontal strokes on the right, all contained within a larger, faint circular outline.

Raadsvergadering d.d.	
Besluit nummer	2020-010358
Onderwerp	Voorstel tot het beschikbaar stellen van een bedrag van € 400.000,- voor de voorbereiding en inrichting van de wijkpunten met sociale wijkteams in alle vier de wijken

De raad van de gemeente Den Helder;

gelezen het raadsvoorstel van het college van burgemeester en wethouders van Den Helder van 3 maart 2020,

besluit:

1. € 460.000 beschikbaar te stellen uit de Algemene reserve om daarmee de voorbereiding en inrichting van de wijkpunten en de sociale wijkteams in 2020 te kunnen starten. Deze aan te wenden in 2020 (€ 360.000); 2021 (€ 60.000) en 2022 (€ 40.000).

2. De hieruit voortvloeiende begrotingswijziging vast te stellen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van